

HET NIEUWE

AfricaMuseum

Je kon er de voorbije maanden écht niet naast kijken. Na vijf jaar van renovatie- en uitbreidingswerken heropende begin december het AfricaMuseum in Tervuren. Maar veel belangrijker dan de spreekwoordelijke stenen en het likje verf, is wat er met de koers van het museum is gebeurd.

Directeur Guido Gryseels is zichtbaar opgetogen wanneer hij terugblijkt op de eerste maanden na de heropening van het AfricaMuseum, de roepnaam van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. “De bezoekersaantallen overtreffen ruimschoots onze verwachtingen”, stelt hij. “De eerste maand alleen al telden we meer dan 50.000 bezoekers. Bovendien werd de opening door zo’n vierhonderd journalisten verslaan, waaronder niet alleen de Belgische pers, maar ook de grootste internationale media. Wall Street Journal, The New York Times, Le Monde, de BBC, NOS tot en met Dubai TV. Werkelijk uit alle hoeken van de wereld is men naar hier gekomen om met eigen ogen te bekijken hoe we dit museum hebben aangepast aan de museale en maatschappelijke inzichten van de 21ste eeuw. De belangrijkste uitdaging van de nieuwe museumopstelling was om het uitgesproken propagandistische karakter van het museum ongedaan te maken, en daarbij toch de eigenheid van de koloniale geschiedenis en het huis niet uit het oog te verliezen. De signatuur van Leopold II is nog steeds zichtbaar: zo staat de dubbele L – het logo van zijn naam, zeg maar – nog steeds prominent op de muren en de ge-

vel. Er waren ook verschillende beladen standbeelden met propagandistische titels als ‘België brengt de beschaving naar Congo’, enzovoort. De nieuwe tentoonstelling brengt een beeld van hedendaags Afrika met thema’s als biodiversiteit, resources, diaspora, taal en muziek, rituelen en ceremonies en een lange en koloniale geschiedenis.”

Plek van dialoog

“Vertrekpunt voor de herinrichting was het inzicht dat die oude koloniale propagandistische boodschappen mee aan de basis lagen van een aantal problemen die de samenleving heeft. We willen die ingesleten raciale vooroordelen tegen het licht houden en het museum uitspelen als een plek van dialoog. Uiteraard is er discussie over hoe ver dat moet gaan. Wie vindt dat Leopold II door zijn beleid in Kongo-Vrijstaat een genocide heeft begaan, zal allicht menen dat we niet ver genoeg zijn gegaan. Terwijl we aan de andere kant ook horen van oud-kolonialen dat we de positieve effecten van de kolonisatie niet genoeg belichten. Het is een moeilijk evenwicht. Maar je moet weten dat wij het eerste koloniale museum wereldwijd zijn dat deze operatie ook daadwerkelijk heeft aangedurfd. Alle andere koloniale musea hebben intussen de deuren gesloten en de collecties verspreid. En er zijn nieuwe musea opgericht, zoals het Musée du Quai Branly in Parijs. Wij gaan die complexe geschiedenis met al zijn lagen niet uit de weg. Het museum is bovendien voor heel wat Belgen het allereerste contact met Afrika en zijn onnoemelijke natuurlijke, culturele, geologische, biologische diversiteit. Het AfricaMuseum biedt dan ook een veel ruimere blik op de tachtig jaar waarin Congo gekoloniseerd was. Het is eveneens een belangrijk wetenschappelijk portaal om Afrika beter te leren kennen, te begrijpen en ermee in dialoog te gaan. De getoonde collecties zijn internationaal vermaard en de stem van Afrika zelf is overal aanwezig.”

> Leuvensesteenweg 13, Tervuren, € 4/8/12,
africamuseum.be

“De belangrijkste uitdaging was om het propagandistische karakter van het museum ongedaan te maken, en toch de eigenheid van de koloniale geschiedenis niet uit het oog te verliezen.”

P. O. C. / Teruuren - In Van de Vijver

Met vtBKultuur naar het vernieuwde AfricaMuseum

Na een lange renovatie zijn de deuren van het AfricaMuseum in Tervuren opnieuw open. Het gebouw met paleisallures aan de rand van een prachtig park is een van de indrukwekkendste musea van ons land. Je vindt hier 's werelds rijkste verzameling van etnografische voorwerpen uit Centraal-Afrika, maar ook het archief van Afrika-pionier Stanley. Even uniek zijn de foto- en filmotheek en een enorme collectie kaarten. De zoölogische verzameling toont een groot aantal wetenschappelijk zeer belangrijke type-exemplaren van de Afrikaanse fauna. De afdeling Entomologie bewaart zo'n zes miljoen insecten en de collectie tropisch hout is de belangrijkste van Europa.

In het voorjaar kan je met vtBKultuur een exclusief bezoek brengen aan het vernieuwde AfricaMuseum. Op **13 april** geeft Guido Gryseels, directeur van het museum, speciaal voor vtBKultuur een inleiding bij je bezoek.

> vtbkultuur.be/nieuws

Ondersteboven van Parijs? Nederlandstalige Parijskenners nemen je mee op sleeptouw!

Ben jij weg van Parijs en wil je de Lichtstad op een heel eigenzinnige en originele manier nog beter leren kennen? Of ga je voor het eerst naar de Franse hoofdstad, maar heb je geen zin om de platgetreden paden aan te doen? Dan is Parijs Ondersteboven echt iets voor jou. In het weekend van **18 en 19 mei** nemen verschillende Nederlandstalige Parijskenners je mee op sleeptouw. Vanuit hun expertise stippelden ze elk een boeiende themawandeling (of fietstocht) uit. Er zijn architectuurwandelingen, muzikale wandelingen, geschiedkundige wandelingen... Schrijf je voor 1 mei in via parijsondersteboven@vtbkultuur.be en kom op het afgesproken tijdstip naar de vertrekplaats in Parijs. Tot dan!

> vtbkultuur.be/parijs-ondersteboven

vtBKultuur heeft zo'n 150 lokale afdelingen die jaarlijks ongeveer 2500 activiteiten organiseren in heel Vlaanderen. Ook in jouw buurt. Alle informatie vind je op vtbkultuur.be

20 jaar S.M.A.K.

S.M.A.K. bestaat twintig jaar. Het uitgelezen moment om opnieuw – en voor het eerst in twee decennia – een deel van de collectie te presenteren in het volledige museumgebouw. Aan de hand van ongeveer tweehonderd werken word je als bezoeker meegevoerd door een spannend labyrint dat hedendaagse kunst is of lijkt te zijn, waarbij het kunstwerk en de kunstenaar centraal staan. We blikken niet alleen terug, we kijken ook naar het heden en de toekomst. In de tentoonstelling 'De Collectie (1) | Highlights for a Future' worden iconische werken afgewisseld met verborgen parels en aangevuld met aanwinsten die de afgelopen twintig jaar aan de collectie werden toegevoegd. Met werk van o.a. Francis Aij's, David Hammons, Christoph Büchel, Kader Attia, Francis Bacon, Isa Melsheimer, Marcel Broodthaers, Lois Weinberger, Ann Veronica Janssens, N. Dash, Nedko Solakov, Robert Therrien, Wim Delvoye, Korakrit Arunanondchai, Pascale Marthine Tayou, Berlinde De Bruyckere, Dara Birnbaum, Rinus Van de Velde, Mark Manders, Luc Tuymans, Panamarenko...

De tentoonstelling loopt van **16 maart tot 29 september**, en in het weekend van **17 tot 19 mei** vindt een heus feestweekend plaats ter gelegenheid van twintig jaar S.M.A.K.

> [Jan Hoetplein 1, Gent, € 6, \[smak.be\]\(http://smak.be\)](http://JanHoetplein1,Gent,€6,smak.be)

David Hammons - Chasing the Blue Train

Een duoticket voor S.M.A.K.

Surf naar vab.be/wedstrijd, geef het juiste antwoord op de volgende vraag en maak kans op één van de tien duotickets voor S.M.A.K.

Naar wie werd in 2014 het plein tussen het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst en het Museum voor Schone Kunsten in Gent vernoemd? Tip: hij of zij was stichter, conservator en bezieler van S.M.A.K.

A. Berlinde De Bruyckere **B.** Jan Hoet **C.** Philippe Van Cauteren.

Voor meer informatie over onze afdelingswerking: surf naar vtbkultuur.be, mail naar info@vtbkultuur.be of bel 03/224.10.52.

VAB-leden zijn automatisch lid van vtBKultuur.

Colofon vtBKultuur

Medewerkers: Roel Daenen, Sara Heyninx
Grotehondstraat 44, b 1/1, 2018 Antwerpen
tel. 03/224.10.56 | info@vtbkultuur.be
vtbkultuur.be